Masonlukla Bağlantılı
Karındeşen Jack Olayı - I

Özgün metin: **Ömer Tecimer**
Düzenleyen: **Murat Özgen Ayfer**

Bu çalışma, özgün olarak, 2003 yılında Mason Dergisi'nin
126. sayısında **"Anti-Masonik Girişimler"** genel başlığı altında
yayımlanmış olan makalelerden biridir.
Ayrıca, www.masonpedia.com adlı sitede de yayımlanmıştır.

Bu konu, birçok kişi tarafından kaleme alınmış çeşitli makalelerde işlenmiştir. Bu çalışmada ise konu farklı bir yönden incelenmektedir.

Burada, yeniden gözden geçirilmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış ve bazı notlar ile görseller eklenmiştir.

1888 yılında Londra müthiş bir korku girdabının içine düşmüştü.

Bu korkuyu yaratan, on bir hafta süren bir dönem içinde işlenen gaddarca cinayetlerdi. Gerçekleşen beş cinayetin tümünde kurbanlar, Londra'nın East End bölgesindeki Whitechapel mahallesinde yaşayan ve çalışan zavallı fahişelerdi.

Cinayetler, başladıkları gibi, aniden sonra erdi. Yoğun bir insan avına ve pek kalabalık bir ipuçları, suçlamalar, varsayımlar, kuşkulular cümbüşüne karşın, hiçbir sanık yargı önüne getirilemedi. Katilin adı halk arasında **"Jack the Ripper"** (Karındeşen Jack) olarak yayıldı. Bu takma adın kaynağı, kanlı olayların ortasında Merkezî Haberler Ajansı'na gönderilen iki adet mektubun altında bulunan imzalardı.

Whitechapel mahallesinin şiddete yabancı olmamasına karşın, bu cinayetlerin fazlasıyla gaddarlık içeren görünümleri, -çok sayıda bıçak darbeleri, parçalanan gırtlaklar ve büyük kesikler- özellikle rahatsızlık vericiydi.

Londralıların yüreklerindeki korkuyu bir kat daha artıran olgu, bilinmeyen saldırganın, cinayetlerin tümünü, karanlığın örtüsünden yararlanmak için, gecenin ilerleyen saatlerinde işlemiş olmasıydı.

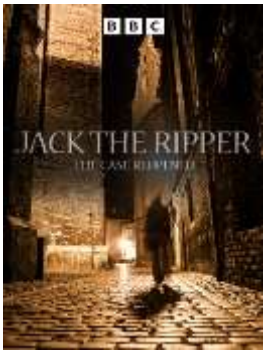
Aradan zaman geçip de Karındeşen Olayı sonuç alınamadan kapatıldığında, Scotland Yard [Londra Metropolitan Polis Teşkilatı] yetkilileri dosyaları yüz yıl süresince mühürledi. Bu uzun süreli mühürleme işlemi, bir şeylerin halktan gizlendiği kuşkusunu yarattı ve Karındeşen'in kimliği üzerindeki söylentileri artırdı.

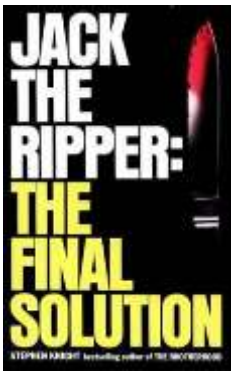
Meraklılar tarafından heyecanla beklenen 1987 yılında, dosyaların mühürleri açıldı ama ortaya çıkan yalnızca düş kırıklığı oldu; dosyalardan, önceden bilinmeyen ipuçları ya da sürpriz kuşkulu adları çıkmadı. Karındeşen'in kimliği yine gizli kaldı.

Karındeşen Jack, günümüzdeki seri katiller fenomeninin ilk örneği olarak görülmektedir. Bu pek ünlü olay hakkında, bugüne dek, onlarca kitap kaleme alınmıştır ama Karındeşen'in kim olduğu üzerine araştırmacılar arasında kabul görecek tek bir tutarlı kuram bile üretilememiştir.

Ne var ki, Masonluğa karşı çıkanlar, her zaman olduğu gibi, Karındeşen fırsatını da kullanmayı bilmiş, kimin tarafından işlendiği bilinmeyen bu cinayetleri, hiçbir kanıt olmadan, masonların sırtına yüklemekten çekinmemişlerdir.

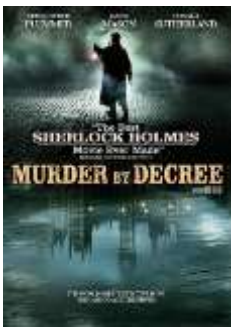
Karındeşen Jack ile Masonluk arasındaki bağlantı üzerine ilk spekülasyon, 1974 Yılında BBC televizyonunda gösterilen altı bölümlük ***"The Ripper File"*** *(Karındeşen Dosyası)* adlı dizidir.

Pek ünlü mason düşmanı Stephen Knight, 1976 yılında yayınlanan ***"Jack the Ripper: The Final Solution"*** *(Karındeşen Jack: Son Çözüm)* adlı araştırma kitabında konuyu ele alır. [Stephen Knight, "The "Brotherhood – The Secret Word of the Freemasons" *(Kardeşlik – Masonların Gizli Dünyası)* adlı kitabıyla ünlüdür.] Knight, kitabında, sonuç olarak öylesine dehşetli bir olaylar örgüsü yaratır ki; mason entrikası artık kanıtlanmamış bir kuram olmaktan çıkar, neredeyse reddedilemez bir gerçek biçimine alır. Ancak ortaya konan hiçbir gerçek kanıt yoktur.

Bu kitabın sonradan birkaç basımı daha yapılmıştır.

Aynı hayalî Karındeşen-Masonluk bağlantısı, 1978 yılında çevrilen ***"Murder By Decree"*** *(Cinayet Kararı)* adlı filmin konusunu oluşturmuştur.

Bu bir Sherlock Holmes filmi… Ona az sonra değineceğiz.

1996 yılında ise, Karındeşen'in günahlarını masonların sırtına yükleyen ***"From Hell"*** *Cehennemden)* adlı bir çizgi roman piyasaya çıkar. Bu grafik-roman Alan Moore tarafından yazılmış ve Eddie Campbell tarafından resimlendirilmiştir.

Nihayet 2001 yılı Ekim ayında ise, çizgi romanla aynı adı taşıyan ve neredeyse tümüyle çizgi romanın uyarlaması olan Hollywood yapımı bir film sinema salonlarında seyirci ile buluşmuştur.

Karındeşen Jack olayını Masonluğa olan düşmanlıklarını geliştirmek için bir fırsat olarak kullananların yarattıkları bu hayalî girişimler içinde en etkili olanları, çok sayıda tüketiciye ulaşma ve uzun vadede etki yaratabilme becerileri bakımından, sinema filmleri olmuştur.

Bu yazı ‘Murder By Decree” ve “From Hell” adındaki bu filmlere kısaca değinmektedir.

«Nedir bütün bu saçmalıklar Holmes?»

Bu sözleri, ünlü İngiliz detektif Sherlock Holmes konusundaki serüven öykülerinden filme çekilmiş olanlarından birinde James Mason tarafından canlandırılan şaşkınlık içindeki Dr. John Watson söylemektedir; zira bu sırada, Christopher Plummer’in oynadığı Sherlock Holmes, mason işaretleri vererek, Londra Polis Komisyonu Başkanı (aktör Anthony Quayle) ile gizemli bir tokalaşma uygulamaktadır. Holmes, Watson’a, bu işaretler ve tokalaşmanın 3. dereceden masonların birbirini tanımakta kullandıkları gizli bir uygulama olduğunu açıklar.

Hayalî Dr. Watson’dan daha fazla, gerçek masonları hayrete düşüren bu sahne, 1978 yapımı “Cinayet Kararı” *(Murder by Decree)* adlı filmde yer almaktadır.

Doğrusu, her ne kadar gerçek olmasa da dünyanın en ünlü detektifi Sherlock Holmes ile masonlar arasında nasıl bir bağlantının bulunduğu merak uyandırıyor.

Bu sorunun karşılığı, filmin kendi dramatik akışına bağlı olarak, daha ilerde gelen bir sahnede verilir. Holmes, kendisinin bir mason olmadığını, ancak tıpkı diğer esrarlı konularla ilgilendiği gibi, masonların gizli ritüellerini de araştırmış olduğunu açıklar.

Daha sonra, Londra’daki bir mason locasında geçen bir sahnede Holmes, Britanya Hükümetinin önde gelen üç üyesiyle karşı karşıyadır. Bu kişiler aynı zamanda seçkin masonlardandır; üstelik aralarından biri başbakandır (aktör John Gielgud tarafından canlandırılmaktadır). Holmes, bu üçlüyü adaletin gerçekleşmesini engellemekle suçlar. Gündemdeki sorun, 1888 sonbaharında Londra’nın kenar mahallesi East End’de işlenen cinayetlerdir. Korkunç biçimde öldürülen beş fahişenin katili, o dönemden beri yalnızca ürkütücü lakabından başka hakkında pek bir şey bilinemeyen “Karındeşen Jack”tır.

Sinema ekranında Holmes tarafından ileri sürülen kuram şöyledir: Karındeşen Jack, o günlerden beri sanıldığının aksine, bir çılgın değildir; ünlü katil, aslında Kraliyet Ailesi’nin bir yakınıdır ve Britanya monarşisini tehlikeye sokacak bir rezaletin açığa çıkmasını engellemeye çalışmaktadır. Dahası, katil bir masondur ve bu nedenle, polis ve hükümetin yüksek mevkilerinde bulunan mason biraderleri onu korumaya yemin etmişlerdir.

Karındeşen Jack adlı katilin neden hiç yakalanamadığı ve gerçek kimliğinin neden aradan bir yüz yıldan fazla bir zaman geçmiş olmasına karşın belirlenemediği sorularına “Cinayet Kararı” adlı filmin getirdiği açıklama, masonlar arası dayanışmadır.

1974 Yılında BBC televizyonunda gösterilen altı bölümlük “The Ripper File” *(Karındeşen Dosyası)* adlı dizide de cinayetlerde olası bir mason bağlantısı, ele alınan birçok kuramdan bir tanesidir. BBC’nin dizi senaryosu, sonradan aynı isimle bir kitap halinde yayınlanmış ve bu kitap “Cinayet Kararı” adlı filmin kaynakları arasında belirtilmiştir. Ancak, televizyon prodüktörünün açıkladığı üzere, dizi olası bir mason entrikasına şöyle bir değinmekte ve kanıt yokluğu nedeniyle böyle bir kuramı inandırıcılıktan uzak bulmaktadır.

***

Karındeşen Jack cinayetlerinde mason bağlantısı kuramı, tümü dayanaksız ve tutarsız bulunan üç husus üzerine dayanmaktadır.

Öncelikle, cinayet kurbanlarının, simgesel mason derecelerinde sözü geçen eski cezalandırma yöntemlerine benzer biçimlerde bıçaklanmış ve öldürülmüş oldukları ileri sürülmektedir. Gerçekten de kurbanların boğazları kesilmiştir. Ancak bu uygulama, birçok cinayet, hayvan kesimi ve ritüelik kurban törenlerinin ortak yöntemidir.

Bunun ötesinde, Karındeşen'in kurbanları üzerinde gerçekleştirdiği tarifsiz kasaplık, eski mason ritüellerinde yer alan simgesel cezalarla benzerliği olmayan bir canavarlığı yansıtmaktadır.

Ayrıca, mason ritüellerinde bulunan simgesel cezaların amacı, Masonluğa kabul edilenleri yükümlülüklerine bağlı kılmaktır. Mason olan kişi, kendine gösterilen güvene ihanet ettiği takdirde simgesel cezalara tabi tutulmayı kabul ederek, verdiği kardeşlik güvencelerinin sağlamlığını doğrulamaktadır. Mason kurallarının hiçbir yerinde, suçları ne olursa olsun, mason olmayanlara ceza uygulanması yer almamaktadır. Bu bakımdan, filmdeki Sherlock Holmes'un mason ritüelleri üzerine yaptığını iddia ettiği araştırmaların pek yüzeysel kaldığı görülmektedir.

İkinci olarak, Karındeşen Jack cinayetlerinden birinin yakınında bir duvara tebeşirle **"Juwes"** biçiminde şifreli bir mesajın yazılı bulunması dikkat çekmektedir. Mason bağlantısının varlığını savunanlar, bunun genellikle sanıldığı gibi Musevî aleyhtarı bir slogan olmayıp, Hiram Öyküsü'ndeki üç katile gönderme olduğunu ileri sürmektedirler.

Öte yandan, eğer bu cinayetleri bir mason işlemiş olsaydı, Masonluğu töhmet altında bırakacak bir ipucu bırakmasının ve bunu beş cinayetin yalnızca bir tanesinde yapmasının ne mantığı olabilirdi?

Üçüncü husus, sonuçsuz kalan cinayet araştırmalarının sorumluluğunun hemen tümü, aktif birer mason oldukları bilinen polis yetkililerinde bulunmasıydı. Mason oldukları gerçeğinden hareketle, bu polislerin katili yakalamakta başarısız oldukları, zira kendi mason kardeşlerinden birini koruduklarını sonucuna ulaşmak olası mı?... Ortak bir ilgi alanı ve dostluktan, böyle bir cinaî fesat örgütü çıkarsaması yapmak akla yakın mı?

Bu sorular, cafcaflı bir ifadeden öteye bir anlam taşımıyor. Zira son yıllarda Britanya polis teşkilatı üzerindeki mason etkisinin yarattığı tartışma, birçok kişinin böyle bir olasılığa inanmasına yol açmıştır.

Polis üzerinde masonların sinsi etkisi (!) Stephen Knight'ın 1976 yılında yayınlanan "Jack the Ripper: The Final Solution" (Karındeşen Jack: Son Çözüm) adlı kitabında ele aldığı bir konudur. Knight, bu kitabında, "The Ripper File" dizisinin işlediği incecik ipuçlarından yola çıkar ve sonuçta öylesine bir örgü yaratır ki, daha önce değinilmiş olduğu üzere, mason entrikası artık kanıtlanmamış bir kuram olmaktan çıkar, reddedilemez bir gerçek biçimine gelir. Ne fayda ki, Knight'ın çılgıncasına mason karşıtı olması, tüm inanırlığını yitirmesine yol açar.

Knight'ın tutarsız imaları arasında, Wolfgang Amadeus Mozart ve William Morgan'ın da masonlarca öldürülmüş oldukları yer almaktadır.

Ne yazık ki, televizyon prodüktörlerince pireyken deve yapılan mason bağlantısı öyküsünü, Knight gerçek olarak kabul etmiştir. 1985 yılında, beyin tümörü nedeniyle erken yaşta hayata veda edene kadar, bu saplantısında ısrar eder. Knight'ın ölümünü de bir mason komplosu (!) olarak düşünenler bulunmaktadır.

Üstelik arada çok önemli bir fark var. Burada söz konusu, masonların cezalandırılması değil, Londra'daki beş fahişenin hunharca öldürülmesi…

Büyük olasılıkla Stephen Knight ve benzerlerinin Karındeşen Jack cinayetlerinin açıklaması olarak mason komplosu kavramını ele almış olmalarının altında yatan amaç, mason karşıtı kışkırtmaydı. Onların gerçekte ilgilendikleri, cinayetlerin çözümü değildi. Onların asıl derdi, iktidarın, özellikle adaletin, gizli bir topluluğa olan bağlılıklarını, kamu görevlerinden ön planda tutabilecek bazı kişilerin elinde toplanmasının yol açacağı sorunlardı. Geçen yüz yılda Amerika'da yükselen mason karşıtı alevleri körükleyen de William Morgan'ın ortadan kaybolmasından çok, benzer bir anlayışın yayılmasıydı. [Bu konu, bir başka makalede ayrıntılı olarak işlenmiştir.]

Pekiyi, tüm bunların arasında Sherlock Holmes'un ne işi var?

Dünyanın en ünlü detektifini, adaletten kaçmayı başarabilen en alçak caninin peşine takmanın, özellikle her ikisinin de (biri gerçek, diğeri kurmaca olsa da) aynı zaman diliminde Londra sokaklarını arşınladıkları düşünülürse pek dayanılmaz bir çekiciliğe sahip olduğunu itiraf etmek gerekir. "Cinayet Kararı", buna kalkışan biricik eser de değildir. Bununla beraber, Sherlock Holmes karakterinin yaratıcısı Sir Arthur Conan Doyle, böyle bir abartıya asla boyun eğmemiştir. Sherlock Holmes ile bağlantılı serüvenleri anlatan dört roman ve elli altı öykünün hiçbirinde, usta detektif, olağanüstü becerilerini Scotland Yard'ı şaşırtan Karındeşen olayını çözmek için kullanmamıştır.

Cinayetlerin ilk Holmes öykülerinin yayınlandığı zamana denk düşmesine karşın Doyle, detektif öyküleri yazma girişiminin başarısı henüz kesinleşmemişken bile, halkın beğenisini kazanmak için Karındeşen'in kötü şöhretini kullanmayı düşünmemiştir.

Conan Doyle, 1859 yılında koyu Katolik bir ailede dünyaya geldi ve eğitimini Cizvit okulunda aldı. Tıp doktoru olduktan sonra, mesleğinin kuşkulu kazancını desteklemek için yazmaya başladı. 1887 Yılında, Sherlock Hclmes ile tıpkı Doyle gibi yaşam mücadelesi içinde bir doktor olan John Watson'u herkese tanıtan ilk romanı ***"Kızıl Çalışma"***yı *(A Study in Scarlet)* yayınladı. İkinci Holmes romanını 1890 yılında çıkardı. Ertesi yıl "The Strand" adlı dergide, Sidney Paget'in çizimleri ile resimlenen bir dizi Holmes serüveni yazmaya başlayınca, yazarlıkta büyük başarıya ulaştı. Ününü duymayan kalmadı.

Neredeyse bir gece içinde, bu paltolu, geyik avcısı başlıklı, elinden hiç piposunu ve büyütecini düşürmeyen, ince uzun detektif herkesin ilgi odağı oldu. (Hayranları, Holmes'un kokain bağımlılığını görmezden geliyordu.) Birçok okur, Doyle'un yarattığı bu sıra dışı kişiliğin gerçek olduğuna ve Londra'da "221B Baker Street" adresindeki apartman dairesinin varlığına inanıyordu.

Nitekim günümüzde orada bir Sherlock Holmes Müzesi var.

Buna karşın Doyle, okurlarının heyecanına katılmadı. Kısa sürede Holmes'dan bıktı; zira aslında tarihî serüvenler yazmak istiyordu. Böylece, 1893 yılının sonunda, İsviçre Alpleri'nde geçen bir serüvende Holmes'u en büyük düşmanı Profesör Moriarty'e öldürterek, ondan kurtuldu.

Holmes'un ölümü halkın protestosuna yol açtı. Okuyucular, aboneliklerini iptal ederek, bunun acısını "The Strand" adlı dergiden çıkardı.

Zamanla Doyle yumuşadı. 1901 yılında Sherlock Holmes karakterinin en ünlü serüveni olan "The Hound of the Baskervilles*"(Baskervillelerin Köpeği)* adlı yapıtını kitap olarak yayımladı. 1903 yılının sonlarına doğru da Holmes, The Strand'ın sayfalarında yeniden hayat buldu.

Katolik yetişme tarzına karşın ya da belki bundan dolayı, Doyle gençliğinde kurumlaşmış dine karşıydı. Katolikliğin katı dogmalarından ve arabozuculuğundan tiksinmişti. Kilise yerine doğa ile kendini insana açıklayan, evrensel ve hayırsever bir Tanrı'ya inanıyordu. Belki bu yaklaşımı nedeniyle, belki de inancını yeniden tanımlamak arzusuyla Conan Doyle mason oldu. 1893 Yılında, Portsmouth'ta 257 No.lu Phoenix Locası'nda inisiye edildi. Masonluk deneyimleri, onun gereksinimlerini tümüyle karşılamamış olacak ki, sonraları kendisini "saygılı bir agnostik" olarak nitelendirerek, spiritüalist deneylere katıldı.

Doyle'un kaleme aldığı beş ayrı Sheriock Holmes öyküsünde masonların sözü geçmektedir. Ancak, bunların hiçbirinde Masonluk, öykünün temel örgüsünü oluşturmaz.

"A Scandal in Bohemia" *(Bohemya'da Bir Skandal)* The Strand'da yayınlanan ilk Holmes öyküsüdür ve Edgar Alan Poe'nun "The Purloined Letter" *(Çalınan Mektup)* adlı öyküsünün bir benzeridir. Zaten Poe'nun detektifi **Dupin**, Doyle'un kahramanının edebî öncülü olarak kabul edilmektedir. Öyküde, bilgi almak uğruna bir damat rolünü üstlenen Holmes, Watson'a «at yarışı meraklıları arasında bir masonluk vardır» diye bir açıklamada bulunur. Burada sözü edilen, doğrudan bir kurum olarak Masonluk değildir. Doyle burada "masonluk" sözcüğünü, bir dostluk ve beraberliği nitelendirmek için kullanmıştır.

Diğer dört öykünün tümünde, Holmes'un dikkati, taşıyanın mason olduğunu belli eden, takıların üstünde toplanmaktadır. Ancak Holmes bu takılara bir kez dikkat ettikten sonra, konunun üzerinde daha fazla durmamaktadır.

Buna karşın, bu masonik referansların önemsiz ve sıradan olduğunu düşünmemek gerekir. Zira Doyle, her zaman Holmes'un kişilerin dış görünümleri ile ilgili ilk izlenimlerine büyük önem vermiştir. Ünlü detektif, edindiği ilk izlenimlerden hareketle, kişilerin eğitimi, karakteri, güdüleri hakkında değerlendirmeler yaparak, cinayetlerin çözümünde önemli adımlar atabilmektedir.

"Kızıl Çalışma"da cinayet kurbanı olan Enoch Drebber, "basık alınlı, koca burunlu ve çıkık çeneli, maymuna benzer görünümlü", olağanüstü karanlık bir kişidir. Üzerinde bir mason işareti olan yüzük takmaktadır.

Öykünün devamında Drebbler'in, karanlık görünümüyle uyumlu kötülükleri yüzünden, layık olduğu bir intikam sonucu öldürüldüğünü öğreniriz. Romanın büyük bir bölümü, Utah'taki Mormon yerleşimlerinin ilk günleri sırasında geçen olayları anlatmaktadır.

Doyle, dinsel dogmatizme yönelik suçlamalarını, Mormon ilâhiyatnın aşırılıklarını kullanarak, melodramatik bir biçimde vurgulamaktadır. Mason olmadan altı yıl önce yazdığı bu öyküde Doyle, acaba Masonluğu, Drebber'in gizli suçları ile mi, yoksa kurumsal dinde bulduğu kötülükler ile mi aynı kefeye koymaktaydı?

"The Red-Headed League*" (Kızıl Kafalar Derneği)* The Strand'da çıkan ikinci Holmes öyküsüydü. Öyküde, rehinci Jabez Wilson, her gün aldatılarak dükkânını terk etmek zorunda bırakılıyor ve böylelikle caniler yakında bulunan bir bankayı soymak için bu binayı kullanma özgürlüğünü buluyordu.

Wilson, "şişman, kendini beğenmiş ve kalın kafalı" biri olarak betimleniyordu. Yıpranmış ve pek de temiz olmayan giysileri üzerinden dökülüyordu. Wilson'un da taktığı pergel ve gönyeli bir rozet sayesinde, mason olduğu anlaşılmaktaydı. Yine mason olmadan önce yazdığı bu satırlarda Doyle'un, Masonluk hakkında pek de iyi yargılara sahip olmadığı sezinleniyor.

"The Adventure of the Norwood Builder" *(Norwood İnşaatçısının Serüveni)* adlı öyküde ise, Masonluğun oldukça farklı bir görünümü yansıtılmıştır. Vasat malî durumu olan bir avukat, John Hector McFarlane, varlıklı bir müşterisini öldürmekle suçlanmıştır. Bu öyküde Holmes, detektiflik yeteneklerini sonuna kadar zorlayacak ve en sonunda, pek ustaca tasarlanmış bir tuzakla, sözde kurbanın kendi ölümünü düzenlediği ve yıllar önce evlenme teklifini reddeden McFarlane'in annesinden böylece intikam almak istediğini ortaya çıkaracaktır.

Aslında tüm kanıtlar McFarlane'nin aleyhindeyken, Holmes'u avukatın masumiyetine ikna eden neydi? İlk karşılaşmaları sırasında Holmes'un dikkatini çeken genç adamın taktığı mason saati buna neden olabilir mi?

Son olarak, "The Adventure of the Retired Colourman" *(Emekli Boyacının Serüveni)* isimli öyküde, Holmes pek sık yapmadığı bir işe kalkışır ve Baker adında bir diğer detektifi över. Hatta Baker'in kendine rakip olabileceğini bile kabul eder. Bu arada. Baker'in kravat iğnesi onun bir mason olduğunu ortaya koymaktadır.

Doyle, kahramanının bir mason olup olmadığını okuyucularına asla söylemez. "Cinavet Kararı" filminde pek inandırıcı olmadan ileri sürüldüğü gibi, Holmes'un mason ritüellerini inceleyip incelemediği de bize açıklamaz. Kendisi bir mason olan Doyle. parasal kazanç uğruna, Masonluk hakkında bildiklerini ya da örgütün gizlerini açıklamaktan kaçınmış olabilir. Bununla birlikte, Holmes'un kendi çıkarsama tekniklerini kullanarak, usta detektifin Masonluğa üye olmadığını akla yakın bir kesinlikle söyleyebiliriz.

Doyle çoğu kişinin Sherlock Holmes'a uygun bulduğu hayranlık veren imajı hiç bir zaman amaçlamamıştır. Paget'in çizimlerini fazlasıyla mükemmel bulmuş ve kamunun olumlu tepkisine oldukça şaşırmıştır. Holmes'un yaşam tarzı çok içine kapalıdır, alışkanlıkları tuhaftır, davranışları ters ve çoğu zaman baskıcıdır; tutumunda aşırı burnu büyük olmasa da, pek kibirlidir. İlgisini saplantıya varan ölçüde yönelttiği tek bir uğraşı vardır: Cinayet soruşturması. Sonuçta, toplumdan, hemcinslerinin günlük kaygılarından ve insanlığın genel yararlarından uzak duran böyle bir kişinin bir mason locasının kayıtları arasında adına rastlanması pek olası değildir.

From Hell (Cehennemden)

Kafaları karıştıran bir film daha...

"Cehennemden" adlı Hollywood yapımında, Johnny Depp ve Heather Graham adlı starların rol alması, filmin geniş bir seyirci kitlesine ulaşmasını sağlıyor. Bu film ilk bakışta göründüğü gibi Hollywood'un her zamanki açgözlülüğünün ve fırsatçılığının bir ürünü olmanın ötesinde, en ciddi mason düşmanı girişimlerden biri.

Film, aynı adı taşıyan, Alan Moore ve Eddie Campbell tarafından üretilmiş olan bir grafik-romanın beyaz perde uyarlaması... Grafik-roman olgusu oldukça yeni bir moda; pahalı ve kaliteli, gençlere yönelen, yaklaşık beş yüz sayfa uzunluğunda çizgi romanlar bunlar…

Bu grafik- roman, Karındeşen öyküsünü, resimlerle aktaran ilk çalışma olarak kabul ediliyor. Yaklaşık beş yüz sayfalık öykü bölümüne, kırk iki sayfa uzunluğunda notlar eklenmiş…

Bu notlarda Moore, öykünün en karanlık ayrıntılarını işliyor ve çeşitli kuramlar arasında karşılaştırmalar yapıyor.

Bu çok önemli bir özellik… Zira çizgi romanlar genelde pek basit konular ve sığ karakterler kullanıyor. Oysa "From Hell" çok katmanlı, karmaşık bir öyküyü aktarıyor ve inandırıcı olmak için büyük çaba gösteriyor. Sonda yer alan notlar da diğer çizgi romanlardan farklı olarak, öykünün inandırıcılığını artırmak ve bir belgesel havası vermek için kullanılmış…

Notlarda, Moore tarafından yoğun çalışmalar ve araştırmalar yapılmış olduğu belirtiliyor. Bu nitelik, "From Hell" adlı grafik romanı spekülatif kurgu olmaktan uzaklaştırıyor ya da en azından öyle görünmesi isteniyor.

Ne yazık ki, Moore tarafından ilham kaynağı olarak alınan, mason düşmanı Stephen Knight'ın 1976 yılında yayınlanan "Jack the Ripper: The Final Solution" *(Karındeşen Jack: Son Çözüm)* adlı kitabı…

Knight kitabında özetle, Karındeşen cinayetlerinin Kraliçe Victoria'nın doktoru, aynı zamanda bir mason olan William Gull tarafından işlendiğini ileri sürüyor.

Knight'ın iddiasına göre, Prens Edward Albert, Whitechapel mahallesinden bir fahişeye âşık oluyor, gizlice onunla evleniyor ve bir kızları dünyaya geliyor. Skandal ve politik kaostan kaçınmak için, anneyi yok etme ve tüm tanıkları yani olan biteni bilen diğer fahişeleri yok etme görevini Gull üstleniyor.

Pekiyi bütün bu kargaşanın içinde Masonluk ne arıyor?

İleri sürülenlere göre, cinayet biçimleri eski mason ritüellerinde ve geleneklerinde bulunan cezalandırma biçimlerine benziyor. Cinayetlerin çılgınlığına kendini kaptıran Gull, bunları eski mason ritüellerine benzer uygulamalar biçimine sokuyor.

Masonlara yönelik bir diğer suçlama da polis ve hükümet içinde yüksek mevkilerde bulunan masonların, cinayetlerin üstünü örterek, katil kardeşlerini korumaları...

Moore ve Campbell, bu iddiaları ele alıyorlar, Knight'ın desteksiz kuramını İngiliz sınıf çatışmaları, Londra mimarisi, East End sefaleti ve büyüsel törenler ile süsleyerek pazarlıyorlar.

Sonuçta etkileyici bir tarihsel fantezi olarak ortaya çıkan bu grafik-roman, zamanla Hollywood'un yolunu buluyor ve etkileyici fantezilerin başına çoğunlukla geldiği gibi, beyaz perdeye uyarlanıyor.

İngiliz Masonluğu son yıllarda giderek artan suçlamalarla yüz yüze kalıyor.

Suçlamaların hemen tümü, poliste ve yargıda masonların birbirlerini kayırıp kolladıkları biçiminde... Masonların listelenerek gazetelerde ilan edilmeleri, bazı önemli kamu görevlerindeki masonların istifaya zorlanması ve kimi yüksek görevlerin masonlara resmen yasaklanması, İngiltere Birleşik Büyük Locası'nın saldırılar karşısında suskun kalma geleneğini gözden geçirmesine yol açtı. Masonluk üzerindeki peçenin bir ölçüde aralanması ve halkın Masonluğun gerçekten ne olduğunu anlaması için gösterilen çabalar artırıldı.

Bu girişimler, açıkça yapılan saldırıların hızını yavaşlatmıştı ki, "From Hell" adlı film İngiliz masonlarına hiç beklenmedik bir darbe vurdu.

Sınıf çatışmaları geriliminden göreli olarak daha uzak olan Amerikalı masonlar, 19. yüzyıl Londrası'nda Masonluğun durumunu kavramakta zorluk çekeceklerdir. O dönemde, üyelerinin büyük çoğunluğu üst kesimlerden olan ve Kraliyetin desteğini de sağlamış bulunan İngiliz Masonluğu, çok ciddi bir "seçkincilik" suçlaması ile karşı karşıya kalıyordu. Bu olgu günümüzdeki saldırıların da baş kışkırtıcısıdır. Londra'nın bataklığı olan Whitechapel mahallesi, kapitalizmin para ve güç savaşımlarının verildiği koridorlarından yalnızca birkaç sokak uzaktadır ama Karındeşen'in kurbanları ile saygıdeğer bir mason arasındaki sosyal fark bir uçurum gibidir. Çözülmemiş cinayetler, üzerlerinin örtüldüğü kuşkusunu her zaman yaratmıştır; bu durumda, "seçkin ve kapalı" olanların suçlanması ilk akla gelen şeydir.

Tüm Karındeşen-Masonluk bağlantısı propagandaları, özünde Stephen Knight'ın kuramına dayanmaktadır.

İyi bir komplo kuramını silmek, yok etmek pek zordur.

Hemen bütün ciddi Karındeşen araştırmacıları, Knight'ın kuramını yadsımış; hatta gülünç bulmuşlardır ama gene de popüler düzeyde en çok işlenen bu kuramdır. Hem amacı, hem yöntemi, hem suçluyu, hem de suç ortaklarını bir arada topluca net bir paket olarak derleyen tek kuram olması işleri kolaylaştırmaktadır.

Ne var ki, gerçek yaşam asla böyle derli toplu değildir.